

YTTRANDE

Föreningen SLUSSA Vänner
Tjärdalsgatan 11
724 81 Västerås
info@slussa.se
Kontaktperson: Maria Werme

Till Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande gällande betänkandet Palett för ett stärkt civilsamhälle, SOU 2016:13

SLUSSA Vänner ser mycket positivt på att det gjorts en så omfattande utredning för ett stärkt civilsamhälle. Inte minst tilläggsdirektivet från 2015 var viktigt och välformulerat och även klagörande för betydelsen av utredningen. Det har lett till ett omfattande materia på över 500 sidor som dock tyvärr gör att stora delar av det civila samhället inte har möjlighet att sätta sig in i ett så stort material för att framföra synpunkter.

SLUSSA Vänner är en liten förening med ett Nätverk som är riksomfattande. Eftersom största delen av verksamheten är internetbaserad sprids information genom t ex SLUSSAs Veckomejl lätt vidare.

A. Kommentarer till Sammanfattningen.

Eftersom SLUSSA Vänner inte har resurser för att gå igenom hela utredningen, har remissvaret främst kommenterat Sammanfattningen, vilken tyvärr inte har samma upplägg som rapporten. Men vår förhoppning är att utredningen ändå kan beakta de synpunkter som här framförs.

B. ”Framtidstro kräver trygghet”

SLUSSA Vänner framför även fristående synpunkter utifrån de erfarenheter SLUSSA haft genom 13 års verksamhet med några av samhällets utsatta grupper, vilka blivit fler under den tid SLUSSA har funnits. Dessa utmynnar i ett förslag till ett samverkansprojekt mellan flera departement med arbetsnamnet **Framtidstro kräver trygghet**.

C. ”Synpunkter på civilsamhällets möjligheter”.

Sist i detta yttrande biläggs den skrivelse som SLUSSA Vänner lämnade till utredarna i samband med möte hos Västerås kommun den 5 november 2014. Det mesta i listan är fortfarande aktuellt.

A. Kommentarer till Sammanfattning

s 21 Att företräda en grupp – civilsamhället som röstbärare och opinionsbildare

Det är positivt att utredningen gör bedömningen att det offentliga Sverige bör fortsätta värna civilsamhällets självständighet i dess röstbärrroll. Även i den första principen i den tidigare nationella överenskommelsen står att ”de idéburna organisationerna kan ha en kritiskt granskande roll som röstbärare och opinionsbildare. Detta ska inte riskera samverkan eller ekonomiskt stöd.” I praktiken kan dock t ex politiker visa sig vara emot detta och t ex minska kommunala bidrag till

sådana föreningar. I SLUSSA Vänners fall misstänker vi detta då vi inte kunnat få besked från kommunens nämnd om orsak till att föreningens bidrag från kommunen i år halverats och att föreningen nästa år inte ska få något kommunalt bidrag alls.

S 22 Utredningen föreslår att regeringen årligen ska skriftligen rapportera till riksdagen om de kontakter och samråd som statliga myndigheter och Regeringskansliet har med det civila samhället. Kommentar: Andra privata aktörer och näringsliv kan i vissa sammanhang ha motsatta intressen till delar av det civila samhället och det är därför angeläget att även kontakter och samråd med andra privata aktörer och näringslivet ska rapporteras skriftligen till Riksdagen.

S 22 Vikten av strukturer för dialog och inflytande

Även om det kan vara viktigt med struktur i dialoger, är det också viktigt att det ges utrymme för mer spontana kontakter, från grupper och enskilda som vill föra fram angelägna frågor och synpunkter. Som framgår på annan plats i betänkandet är det i många områden som främst skulle ha behov av det få som är organiserade i civilsamhällets organisationer eller nätverk.

S 23 Kunskapsbrist hos det offentliga

Mycket bra om MUCF får i uppdrag att arbeta med kompetenshöjande insatser gentemot statliga myndigheter, kommuner och landsting i frågor som rör civilsamhället, för behovet av detta är stort.

S 23 Ändrade org former kan minska det offentligas vilja att lyssna till civila samhällets org

När individer finner nya sätt att organisera sig, eller färre orkar eller kan engagera sig på klassiskt sätt, är det viktigt att både beakta detta och att värna organisationernas roll.

S 24 Skolans kompensatoriska roll

”Det finns indikationer på att civilsamhället och föreningslivet inte ingår i den utsträckning i skolornas arbete med demokrati och värdegrund som skulle kunna förväntas med tanke på den roll civilsamhället har i demokratin på olika samhällsnivåer.”

Kommentar: Åtgärda detta genom att skolor inbjuds till Föreningslivsmässa (som ges något positivt namn) där föreningar och nätverk presenterar sig och politiker påtalar civilsamhällets viktiga roll och möjligheter.

S 25 Förutsättningar för civilsamhället att delta i samråd och möten

De Lokala Överenskommelser (LÖK) som nu arbetas fram ser SLUSSA Vännen mycket positivt på och vi hoppas att den LÖK som är på gång också i Västerås ska leda till bättre samverkan.

S 26 Ökad social sammanhållning

Den ökade pressen, och till och med hot, från myndigheter mot sjuka och arbetslösa som den förstärkta åtlödnaden av den s k ”Rehabiliteringskedjan” och den ökade kontrollen av arbetssökande innebär, gör att utsatta människor har fullt upp med sin egen situation och orkar/kan inte engagera sig i föreningar o dyl. Den ökade pressen mot redan utsatta är kontraproduktiv, skapar rädsla för att göra fel och förminskar de resurser som människan har i sig.

Sådan ”respekt” leder tankarna till diktaturer..

(Se artikel i Dagens Arena 2016-06-16. Arbetsmarknadsministern: ”Ökad kontroll ger ökad respekt för systemet”. Kommentar: Hur många har anställts för att öka kontrollen av skattefusk, som i sin omfattning är ett hot mot välfärden.

Försäkringskassans generaldirektör som fått direktiv av socialförsäkringsministern att stärka den s k ”Rehabiliteringskedjan” har nyligen rapporterat att antalet indrag av sjukpenning har ökat med 50 % och antalet avslag på sjukpenning har ökat med 35 %.

Den nuvarande regeringens sätt att verkställa föregående regerings beslut kan ifrågasättas.)

s 36 Lokaler till låg kostnad och synpunkter på bidragsgivning

SLUSSA Vännen ser mycket positivt på att enligt utredningen ”bör kommunerna stödja

civilsamhällets verksamhet genom att utnyttja befintligt utrymme i regelverket att subventionera loaklhyra”.

SLUSSA Vänner ser positivt på utredarnas påpekande att det inom ramen för regelverket finns möjligheter för personer med sjukersättning, aktivitetsersättning eller sjukpenning att arbeta i ideell verksamhet, utan att rätten till ersättning påverkas, och att utredningen anser att detta utrymme bör tas tillvara och understryker vikten av att tillämpningen är enhetlig över landet och att kunskapen om regelverket bör förstärkas hos Försäkringskassan.

Vi anser att Allmänna arvsfonden skulle kunna utvidga den målgrupp som kan få del av de medel den förvaltar till att även omfatta föreningar som SLUSSA Vänner. Fondförvaltarna riktar sig i dagsläget in sig ganska snävt på ungdomar och funktionshindrade. De kategorier människor vi är stödförening för, befinner sig ofta i en mycket utsatt situation och behöver mycket stöd för att kunna hävda sig socialt, ekonomiskt och juridiskt. Inte bara de direkt utsatta berörs, utan även närstående och inte minst barnen.